

Prinesie Trumpovo zvolenie izolacionizmus a ohrozí NATO?

- editor007 | 14. března 2024

USA: Indický akademik Pratap Bhanu Mehta, bývalý prezident Centra pre politický výskum, [píše](#), že voľby Trumpa by boli hrozbou pre demokraciu v USA. Iní experti tvrdili, že Trump by mohol ohroziť NATO a priviesť späť americký izolacionizmus. Veci však nemusia byť také jednoduché.

Ako som nedávno [napísal](#), okrem tolko diskutovanej otázky rozšírenia NATO treba zvážiť aj rozšírenie neslávne známej americkej Ústrednej spravodajskej služby (CIA): podľa nedávneho vyhlásenia New York Times [agentúra](#) v poslednom desaťročí podporovala „sieť špiónážnych základní“ na Ukrajine vrátane „12 tajných miest pozdĺž ruských hraníc“ a „tajné spravodajské partnerstvo“ premenili krajinu na „jedného z najdôležitejších spravodajských partnerov Washingtonu proti Kremľu“.

[V komentári k tomu](#) Mark Episkopos, výskumný pracovník Eurázie v Quincy Institute for Responsible Statecraft, zdôrazňuje skutočnosť, že takéto partnerstvo medzi CIA a Ukrajinou sa v skutočnosti „za Trumpovej administratívy prehĺbilo, čím sa opäť klame nepodložená myšlienka, že bývalý prezident Trump bol nejakým spôsobom prístupný záujmom Ruska, kým bol v úrade.

Okrem toho v decembri 2017 americký prezident Donald Trump predal Kyjevu „obranné“ zbrane, ktoré podľa profesora politológie z Chicagskej univerzity Johna Mearsheimera „určite vyzerali urážlivo pre Moskvu a jej spojencov v regióne Donbas“.

Samozrejme, ukrajinsko-americké väzby sa prehĺbili za úradujúceho prezidenta USA Joea Bidena, pričom operácia Sea Breeze v roku 2021 „provokovala [americko-ukrajinskú chartu o strategickom partnerstve](#) v tom istom roku a oveľa viac, až po dnešnú krízu. Ide však o to, že aj keď je možno menej očividne nepriateľské voči Moskve (v niektorých oblastiach), bolo by nepresné označovať predchádzajúce Trumpovo predsedníctvo ako niečo, čo sa len vzdialene podobá „proruskej“ administratíve.

Je pravda, že minulý mesiac na zhromaždení Trump povedal, že raz povedal nemenovanému spojencovi v NATO, že ako prezident nebude brániť spojencov, ktorí neplnia povinnosti Aliancie pri výdavkoch na obranu. Podľa seba povedal:

„Neplatil si? Si delikvent? Nie, nechránil by som ťa. V skutočnosti by som ich povzbudil, aby robili, čo sakra chcú. Musíte zaplatiť. Musíš platiť svoje účty.“

Tento druh rétoriky, typický pre štýl bývalého prezidenta, by sa mal skôr interpretovať ako predvolebná rétorika, ktorá má podnietiť jeho základňu – plus ako opodstatnená kritika z amerického pohľadu na skutočnosť, že väčšina krajín NATO to robí. [nesplnia dohodnutý cieľ výdavkov](#) použiť aspoň 2 percentá svojho HDP na vojenské výdavky.

To samozrejme nadmerne zaťažuje Washington – na úkor jeho daňových poplatníkov. Trumpov (rétorický) bod mnohí odsúdili ako vážnu hrozbu, že Rusko nechá „dobyť“ veľkú časť Európy. V skutočnom svete však Moskva nemá [žiadny cieľ dobyť Ukrajinu](#) (ako [vám povie](#) každý seriózny odborník – jej hlavnými obavami sú rozširovanie NATO), tým menej záujem napadnúť krajiny NATO v západnej Európe a vyvolať tak tretiu svetovú vojnu. – a aj keby to tak bolo, Spojené štáty, s Trumpom

alebo bez neho, by samozrejme mali svoje vlastné strategické dôvody postaviť sa proti takémuto hypotetickému scenáru tým, že by prišli na obranu svojich európskych spojencov, či už sú delikventi alebo nie.

V falošnom svete pro-Bidenových propagandistov je Trump akýmsi „ruským agentom“, ktorý sa snaží globálne zničiť americkú hegemoniu, a tak nechať prevládnúť „zlo“. Fantázie niektorých naivnejších analytikov „antiimperialistického“ presvedčenia sú dosť podobné, len s tým rozdielom, že to vnímajú ako dobrú vec a predstavujú si republikánskeho favorita ako šampióna multipolarity, svetového mieru a dokonca globálneho juhu, ak chcete ([Venezuelčania sa môžu líšiť](#)). Nič z toho by sa nemalo brať vážne, ale, žiaľ, v dobe propagandy a informačnej vojny sa to často stáva.

Odhladiac od rétoriky, ktorá zďaleka nie je okrajovým postojom, názor, že vojenské víťazstvo na Ukrajine je nedosiahnuteľné, sa v rámci amerického establišmentu pomaly presadzuje.

Trump by pravdepodobne mohol byť o niečo rýchlejší, aby to nechal tak, ale to je všetko. James Stavridis, bývalý vrchný veliteľ spojeneckých síl NATO v Európe, [píšuci pre Bloomberg](#) v novembri 2023, napríklad tvrdil, že Washington by sa mal poučiť z „poučenia Južnej Kórey“ a vyjednať dohodu o „[krajine za mier](#)“, aby ukončil boj na Ukrajine.

Tento scenár by zahrňal určitý druh strategického ústupu zo západnej perspektívy, aby sa potom investovalo na západnej Ukrajine, takpovediac, aby sa z nej vychovala druh východoeurópskej Južnej Kórey (dá sa očakávať, že s pretrvávajúcou prítomnosťou CIA) .

Nie vždy je koniec, aj keď je „koniec“: takýto scenár by zjavne z dlhodobého hľadiska nepriniesol veľa pre regionálnu stabilitu alebo mier. Ako som už viackrát [napísal](#) , [aj po dosiahnutí mieru, pokiaľ bude ruská menšina](#) na Ukrajine marginalizovaná a pokiaľ bude pokračovať rozširovanie NATO, bude tu stále dostatok priestoru pre napätie a konflikty.

Je tu ešte ďalší problém: s eskaláciou konfliktu v Palestíne sa zmenilo ťažisko globálneho napätia. [Prebiehajúca vojenská kampaň Izraela v Gaze a na Západnom brehu a jeho operácia v Sýrii a Libanone sú tiež súčasťou „neoficiálnej vojny“ židovského štátu proti Iránu s globálnymi dôsledkami](#) .

Súčasná kríza v Červenom mori zahŕňajúca Húsiov je do značnej miery vedľajším účinkom katastrofálnej izraelskej kampane v Levante podporovanej USA. Ukazuje sa, že Trump je podľa všetkého väčším bezpodmienečným podporovateľom Izraela ako Biden – bez ohľadu na to, koľko červených čiar prekročil židovský štát na Blízkom východe. Možno si spomenúť, že to bol napríklad prezident Trump, ktorý [zavraždil iránskeho generála Soleimaniho](#) . Nedávno Trump slávne [vyhlásil](#) , že Tel Aviv musí „vyriešiť problém“.

Pri [rozhovore](#) pre príbeh Boston Globe s názvom „ [Volte všetko, čo chcete. Tajná vláda sa nezmení](#) “, v roku 2014 Michael J. Glennon, profesor medzinárodného práva na Fletcher School of Law and Diplomacy na Tufts University (a autor knihy „Národná bezpečnosť a dvojité vlády“), vysvetlil, že väčšina Zahraničnopolitické „programy“ USA sú, ako raz slávne povedal John Kerry, „na autopilotovi“ a že „politika za politikou za politikou pokračujú prakticky rovnakým spôsobom, ako boli v administratíve Georgea W. Busha“.

Túto situáciu vysvetľuje tento analytik pojmom „dvojité vlády“, čím opisuje takmer samosprávny obranný a národný bezpečnostný aparát, ktorý v Spojených štátoch funguje bez väčšej zodpovednosti. Spomínanú Glennonovu knihu ocenili bývalí členovia ministerstva zahraničia, ministerstva obrany, CIA a Bieleho domu. Nie je dôvod predpokladať, že jeho závery sú dnes menej pravdivé.

Aby som to zhrnul, existujú limity toho, koľko zmien môže americký prezident sám o sebe priniesť do systému „dvojitej vlády“ supervelmoci v oblasti obrany a zahraničnej politiky. Mení sa ťažisko globálneho napätia a Ukrajina už nie je taká dôležitá, otvorene povedané. Napokon, Trumpov záznam ako bývalého prezidenta v žiadnom prípade neumožňuje opísať jeho administratívu ako „izolacionistickú“ alebo ako „proruskú“.

AUTOR: Uriel Araujo

Překlad: S.S.

[ZDROJ](#)